

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 31

1. srpna 2010

Cena: 7 Kč

DOBŘE SPRÁVY Z NÁBOŽENSKÉJ OBCE V BRATISLAVE

Hurá prázdniny! Toto zvolanie vyslovila s nadšením naše deti, keď prídu domov v posledný júnový deň s vysvedčeniami. No a načo tajiť, aj my sme kedysi dávno kričali tak isto ... Teraz 30. júna sa k tejto radosti pridala aj príchod slnečných až páľavých dní. Zrazu sa popretínali tmavé mračná nad nami a prestali dažde - lejaky i krupobívia. Zmizli chmáre nad zatopeným, zavodneným Slovenskom... Ožili parky s mamičkami kolísajúcimi svoje detičky v kočíkoch a na vynovených húpačkách detských ihrísk. Počut' z nich džavot a smiech nášho potomstva, čo vnáša do našich srdc potešenie a optimizmus.

V našej náboženskej obci tiež bolo radostí, veselostí z osláv výnimočného výročia - diamantovej svadby manželov Věry a Miroslava Vitáčekových, ktorí si 30. 6. 1950, teda presne pred 60 rokmi povedali svoje „áno“ v chráme svätého Mikuláša v Prahe.

Sestra Věra Vitáčeková, rodená Švecová pochádza z Čerčan u Benešova, kde jej nebohý otec Ján Švec spolu s manželkou Máriou prispeli svojou obetavou prácou k postaveniu zboru. Počas celého svojho života sa podieľali na zveľaďovaní svätostánku a svojej cirkvi v Čerčanoch. Brat Ing. Miroslav Vitáček sa narodil na Slovensku. Pochádza z rodiny tých českých vlastencov, ktorí zodpovedne reagovali na vtedajšiu situáciu pomoci novovznikajúceho štátu Československej republiky. Po vpáde armády

Bélu Kúna na Slovensko a vzniku Slovenskej republiky RÁD v roku 1919 sa jeho otec dobrovoľne prihlásil na pomoc našej novej republiky. Na základe tohto bol prevelený za veliteľa Četníckej stanice do Revúcej v Gemeri, kde sa prisťahoval aj s manželkou. Tu sa mladomanželom Vitáčekovým narodil syn Miroslav, ktorý v dospelosti pokračoval po vyšťudovaní Českého vysokého učení technického v Prahe v šľapajách svojho otca. Ako mladý inžinier sa podobne ako jeho otec prihlásil v rámci industrializácie Slovenska do Československých stavebných závodov. V súčasnosti je brat Vitáček v dôchodku, ale naďalej je činný na prospech našej cirkvi a radost' svojej rodiny. Stavebníctvu ostal verný a vysoko odborne prispieva svojimi schopnosťami k výstavbe nášho chrámu. Manželia Věra a Miroslav Vitáčekovi vychovali 2 deti, tešia sa zo 4 vnúčat. Pri príležitosti vzácného jubilea viňšujeme Božie požehnanie, zdravie a veľa pekných dní do ďalších rokov spoločného života.

Ďalšia dobrá zvest' sa týka činnosti stavebnej komisie náboženskej obce. Jej členovia nesú na svojich pleciah veľkú zodpovednosť za stavbu celého chrámového komplexu. Pod konštruktívnym vedením brata biskupa ThDr. Jana Hradila, Th.D. sa bratia Ing. Vitáček, Ing. Petratur, Miroslav Pavlík, Mikuláš Pašteka a Ing. Šem-

bera pravidelne stretávajú, ale podľa potreby často aj operatívne usmerňujú postup prác. Tak to bolo aj v týchto dňoch. Hneď po zlepšení počasia sa po päť mesačnej prestávke s ich pomocou obnovil na Jozefskej ulici stavebný ruch. Dlhšie prerušenie zaviniť nedostatok finančných prostriedkov. V súčasnosti už stavbári budujú východné krídlo pre montáž

osobného výtahu, ktorý bude slúžiť ako prístup do historickej budovy a do jej suterénu - podzemného podlažia. Tu má byť dočasne umiestnená modlitebňa. Pokračuje aj výstavba celého východného krídla, ktorá zahŕňa sociálnu časť, kotolňu a kolumbárium. Táto etapa dôležitých prác sa má zrealizovať do 15. októbra. Ukončenie stavby je naďalej závislé od obdrža-

nia ďalších finančných prostriedkov. Touto cestou vyslovujeme vďaka všetkým tým, ktorí nám pomáhajú finančne, ale aj iným spôsobom v plnení nášho predsavzatia. Vo svojich modlitbách vyjadrujeme vďaka, ale tiež prosíme Pána Boha o požehnanie našej spoločnej práce.

Dr. Hedviga Kramárová,
náboženská obec Bratislava

ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH JEDNOHO Z TEREZÍNSKÝCH VĚZŇŮ, FARÁŘE KARLA VODIČKY

V tomto jubilejnom roce si na počátku srpna připomeneme 120. výročí narození jednoho ze zakladatelů naší církve, válečného zástupce správce pražské diecéze, Karla Vodičky. Patřil mezi patnáct našich duchovních, kteří během okupace zakusili věznění v Malé pevnosti Terezín. Jméno Karla Vodičky tak zaznělo i při nedávné konferenci, která se konala k 70. výročí vzniku policejní věznice pražského gestapa v Terezíně. Karel Vodička se narodil 2. srpna 1890 v malé pošumavské vsi Vácovy na Klatovsku. Pocházel z početné malorolnické rodiny. Rodiče vychovávali celkem sedm dětí. Obecnou školu navštěvoval v Týnci, rok měšťanské školy a gymnázium v letech 1902 - 1910 studoval v Klatovech. Po jednoroční presenční vojenské

službě, kde dosáhl hodnosti kadet aspirant, se rozhodl pro studium bohosloví na Teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Po úspěšném absolvování teologického studia byl v červnu 1915 vysvěcen na jáhna. Dne 18. září 1915 jej tehdejší pražský arcibiskup a kardinál Lev Skrbenský vysvětil v Praze na kněze. Od října 1915 působil v duchovní správě jako kaplan ve Vlněvsi u Mělníka, v roce 1917 rovněž pět měsíců administroval faru v Hošíně. Později se stal zámeckým kaplanem u knížete Lobkovic v Dolních Bečkovcích. Na přelomu let 1917 - 1918 se začaly především v Čechách rozvíjet snahy o obnovení Jednoty katolického duchovenstva. Dne 7. listopadu 1918 došlo v Praze k uspořádání ustavující valné hromady Jednoty

českého katolického duchovenstva. Do nejprve reformního a posléze secesionistického hnutí se v roudnickém vikariátu záhy zapojil i Karel Vodička. Byl osobně přítomen na významné schůzi Jednoty, která se konala 23. ledna 1919 za účasti 475 kněží ve Smetanově síni Obecního domu v Praze, kde zazněl požadavek pozdějšího prvního patriarchy ThDr. Karla Farského, aby shromáždění duchovní přísahali, že neustoupí z požadavků reformního programu. Valné schůzi československého duchovenstva tehdy předsedal J. Š. Baar, hlavní referát s reformními požadavky přednesl ouběnický farář a spisovatel Bohumil Zahradník - Brodský. Jméno Karla Vodičky se rovněž objevilo mezi členy Klubu reformních kněží Jednoty československého duchovenstva, stejně tak jako mezi účastníky památného valného sjezdu Klubu konaného 8. ledna 1920 v Národním domě v Praze na Smíchově, na kterém bylo hlasováním rozhodnuto o založení naší cirkve. Sám Karel Vodička pro založení samostatné cirkve hlasoval.

Po vyhlášení cirkve 11. ledna 1920 v chrámu sv. Mikuláše v Praze na

Dokončení na str. 3

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa
v Husinci můžete přispět i vy na účet:**

43-570420277 / 0100

**Variabilní symbol: 9
Pro náboženské obce: 9 + číslo náboženské obce**

ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH JEDNOHO Z TEREZÍNSKÝCH...

Dokončení ze str. 1

Starém Městě, oznámil Karel Vodička ještě tentýž den vznik církve v zámecké kapli v Dolních Bečkovcích, rezignoval na místo zámeckého kaplana a odešel na Slovensko.

V Brezně nad Hronom nastoupil 15. ledna 1920 jako literární učitel. Během čtyřměsíčního působení zde vykonal řadu přednášek o jednotě Čechů a Slováků. V květnu 1920 na výzvu dr. Karla Farského převzal duchovní správu náboženské obce v Rychvaldě na Těšínsku (V Rychvaldě se v té době hlásilo k naší církvi 3000 věřících). Současně zde začal i s výukou dětí. Po absolvování zkoušek pro výuku náboženství na obecných a měšťanských školách v listopadu 1920 oficiálně působil rovněž jako katecheta československého náboženství. V Rychvaldě setrval až do 11. října 1938, kdy byl z místa jako „český šovinista a husitský kněz, který šve proti Polsku“ vypovězen. Přízviska, která si bratr farář Vodička vysloužil i v polském tisku, vyplývala z jeho četných vystoupení, při kterých vyzýval věřící, aby setrvali ve své československé víře a nehlásili se k polské národnosti.

Bezprostředně po vypovězení přechodně žil i s rodinou v Michálkovicích (zůstaly mimo zabraná území), odkud do Rychvaldu posílal národnostně zaměřené letáky, které sám tiskl. Nadále rovněž udržoval písemný i osobní kontakt s českými rodinami na okupovaném území. Tento styk trval i po jeho přestěhování do Prahy dne 28. února 1939. Z Prahy, kde byl ustanoven pomocným duchovním a katechetou u sv. Mikuláše na Starém Městě, krátce v roce 1939 i na Kladně, se několikrát ročně vydával sloužit bohoslužby do Michálkovic a povzbuzoval tak místní věřící. Zapojil se zde rovněž do ilegální organizace Slezský odboj.

Příchodem do Prahy nastal v životě Karla Vodičky další zlom. Ani zde nebyl ochoten smířit se s okupací a vyhlášením Protektorátu Čechy a Morava. Ve svých kázáních udržoval u věřících víru v návrat svobody. Pořádáním kulturních večerů, biblických hodin a prací s mládeží povzbuzoval národní myšlenku a víru ve spravedlnost Boží. Po bohoslužbách mládeže se zpívala národní hymna. Mládež rovněž zavedl k hrobu prezidenta T. G. Masaryka do Lán.

V roce 1943 byl v Árijském boji označen za židofila, když se zastal pokřtěného žida, který se zúčastnil bohoslužeb. Dne 10. července 1944 musel na „přání“ ministra Emanuela Moravce rezignovat na funkci správce pražské diecéze Jan Lomoz a správce diecéze převzal biskup Ferdinand Stibor. Z jeho rozhodnutí, které deklaroval rozesláním oběžníku č. 23/1944, byl zástupcem správce pražské diecéze ustanoven právě Karel Vodička. Po svém ustanovení tak začal konat četné bohoslužby i mimo svoji náboženskou obec a rovněž při nich se otevřeně a svobodně vyjadřoval a povzbuzoval věřící. Osudným se mu stalo kázání, které proslavil na velikonoční pondělí 10. dubna 1944. Přirovnal v něm český národ k ukřižovanému, ale vítězímu Kristu. Od

té doby, jak později po zatčení zjistil, byl sledován gestapem. K zatčení nakonec došlo 9. února 1945. Ve zdůvodnění stálo: pro nepřátelská kázání.

V Pečkově paláci byl bratr farář Vodička několik hodin vyšetřován vrchním tajemníkem oddělení pro židovské, církevní a zednářské záležitosti Kurtem Oberhauserem. V Pankrácké vyšetřovací vazbě zůstal, veden pod číslem 33 875, do 10. dubna 1945. Téhož dne byl vlakem transportován do terezínského Malé pevnosti a umístěn na celu č. 39 na IV. dvoře. Ke svému překvapení zjistil, že hned vedle něho leží českobudějovický kapitulní vikář Jan Cais. Prošel pracovním komandem v cihelnách v Ústí nad Labem, později pomáhal při zednických pracích v Litoměřicích. Propuštění se Karel Vodička dočkal 10. května 1945. První jeho cesta v Praze vedla do chrámu sv. Mikuláše, který, ač mírně poškozen, stál jinak neporušený, a za svou rodinou (dne 25. listopadu 1920 se Karel Vodička oženil s Libuší Davidovou, se kterou společně vychovávali tři děti: Bořivoje, Karla a Alenu). Později vzpomínal, jak po návratu do Prahy odolal výzvě po pomstě na Němcích odklizejících barikády v Dlouhé třídě: „Do nejděší smrti bych to cítil jako skvrnu na své duši. Uprímná radost z vítězství odpouští.“

Bezprostředně po návratu z Terezína se u Karla Vodičky projevila náklonnost skvrnitým tyfem a 16. května musel být ve vážném stavu převezven do nemocnice na Bulovku, kde byl léčen MUDr. Procházkou. Ačkoliv léčba probíhala až do roku 1946, zůstaly Karlu Vodičkovi trvalé zdravotní následky.

Přestože byl Karel Vodička za svoji odbojovou činnost a postoje během okupace 22. března 1947 vyznamenán československou vojenskou medailí I. stupně za zásluhy mimo boj, nebyl mu, stejně jako druhému uvěz-

něnému čelnému představiteli naší církve Janu Lomozovi, umožněn návrat na duchovenské místo, které zastával před vyhoštěním z Těšínska a následným uvězněním. Na jeho žádost o návrat do Rychvaldu mu přišla od biskupa Stibora překvapivá odpověď, že s ním v diecézi už více nepočítá, ať raději zůstane v Praze, do Rychvaldu že už ustanovil faráře Gabriela Chrobáčka.

Zklamáný Karel Vodička tak přijal místo katechety v Praze – Košířích, od září 1945 do srpna 1947 v Praze – Holešovicích. V září 1947 byl jmenován profesorem náboženství na reálném gymnáziu v Praze – Smíchově, zároveň zastával funkce v pražské diecézní radě a Spolku učitelů náboženství Církve československé, jehož se stal v roce 1946 předsedou. Po zrušení profesorských míst přešel v roce 1950 do duchovní správy nejprve jako pomocný duchovní na Praze II, od roku 1951 až do svého odchodu do starobního důchodu v roce 1960 jako farář na Praze III. V letech 1957 až 1960 zastával navíc funkci předsedy pražského okrsku. Z tohoto světa byl Karel Vodička odvolán 12. června 1970, tj. v den úmrtí patriarchů dr. Karla Farského a dr. Františka Kováře. Smuteční rozloučení proběhlo 18. června 1970 v Husově sboru v Praze – Dejvicích. Zavřil se tak život kněze, který k době svého věznění po skončené válce poznamenal: „Nabyl jsem naprostého přesvědčení, že ve světě vládne spravedlnost Boží, nabyl jsem nezlomné jistoty, že Ježíšův mravní zákon a jeho učení jest životné a jediné ono vede ke spáse lidstva zde na zemi i na věčnosti. Jenom tato víra dává mi zapomenout poznání, které jsem učinil na Pankráci a zvláště v Terezíně, že člověk je člověku vlkem, že člověk je nezměnitelným dravcem, sobcem.“

Martin Jindra

NAŠE RECENZE

Česká biblická společnost,
Praha 2010,
il. Alžběta Skálová, 104 s.

Před dvaceti lety vyšla v edici Blahoslav knížka Jindřišky Kubáčové Pět chlebů a dvě ryby (s ilustracemi Jany Wienerové). Letos vydala Česká biblická společnost její knížku Malé úvahy (s ilustracemi Alžběty Skálové). Mezi tím vyšlo ovšem i několik jejích dalších knížek, mj. sbírka básní Mezi bodlákem a trním. Jindřišku Kubáčovou, její „malé“ i větší úvahy a další texty mohli sledovat čtenáři Českého zápasu už dlouhou řadu let. Autorka je samostatná, odpovědná myslitelka, sledující a komentující současný život jak lidí kolem sebe, tak i život a dění v církvi. Své texty pro knižní vydání vybrala a rozdělila do pěti oddílů. Do prvního shrnula „malé úvahy“ o toleranci, do dalších úvahy pro církev, o svátcích, o dnešním člověku a pak i o dalších námětech (trpělivosti, ostychu aj.)

Pozoruhodné jsou úvahy o toleranci. Tu běžně považujeme za vlastnost pozitivní, málo si uvědomujeme, že i ona má své meze. A právě na ty autorka poukazuje. Tolerance k negativním jevům ve společnosti bychom se vskutku měli vyvarovat. Protože to pak nebývá tolerance, ale spíše hostejnost k negativním jevům, k negativnímu jednání. „Má křesťan v zájmu dobrých vztahů v okolí ke všemu mlčet, nebo snad i přikyvovat?“ ptá se jinde. Odpověď je nasnadě, nejen pro křesťana.

Jindřiška Kubáčová: Malé úvahy

V úvaze o štěstí a blahobytu konstatuje, že našim národním sportem se stalo nadávání – na všechno, a uzavírá otázkou, zda ony „depresivní nálady“ nevznikají z toho, že máme o tolik víc, než nutně potřebujeme. Že nakupujeme věci, které vlastně vůbec nepotřebujeme. Kritizuje naši přebujelou „spotřebu“, ovlivnění reklamami. Autorka upozorňuje i na nezodpovědnost k sobě samému, která pak mívá často velmi zlé následky. Její úvahy nejsou vykonstruované. Vycházejí ze života, z příběhů lidí, které poznala, které viděla. „Nemá smysl nechat se zotročit vlastní ctižádostí. Proto neváhejme břímě denních starostí odlehčit troškou veselí a kouskem radosti. Musíme si za všech okolností zachovat životní rovnováhu,“ píše moudře v úvaze o člověku chybujícím. Zastavuje se i nad láskou ke zvířatům, nad jejím přeháněním. „Nejsou pro nás víc důležité než naši bližní?“ ptá se. A tu mi maně vytanulo, jak si už před lety jeden můj kolega liboval, že si jeho syn vzal dívku, která má velmi ráda zvířata (myslím, že psy). Ale po čase si posteskl: „Ona je má asi raději než Tomáše.“ Nic proti lásce ke všem „božím tvorům“. Ale ta by neměla vytěšňovat lásku k lidem. Na některé z úvah Jindřišky Kubáčové si čtenáři Českého zápasu asi ještě vzpomenu. Ale jejich vyvážený knižně vydaný celek jistě znovu osloví, jistě dá mnoho námětů k přemýšlení. Nad naším okolím? Jistě. Ale hlavně k přemýšlení nad sebou samým. To je to nejpodstatnější. Ve všem vždy by-

chom měli začínat u sebe. K tomu nás úvahy životem zkušené autorky vedou a dík za to.

Aleš Fettes

Modlitba cestou

Bože
kterýs mě neviděn postavil do této doby
doved' mě prosím na sám konec tužeb

Nenech mě znavena
uprostřed cesty

Tváře mám bledé
smysly i ruce mi ochable visí

Bože
necht' nové modravé ráno
vytrhne z ochablosti mé smysly
aby v mých žilách svěží zas proudila krev

Bud' hvězdou
která mi na cestu svítí

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ
(1898-1925, autor jediné, navíc vlastním nákladem vydané, básnické sbírky PREOBRAŽENJA – PROMĚNY, která však patří k zlatému fondu moderní charvátské literatury. Z pozůstalosti pak postupně byly vydány ještě soubory za autorova života nepublikované.)

PŘELOŽIL EMIL J. HAVLÍČEK

Dětský tábor v Mirovicích

V prvním červencovém týdnu se v okolí mirovickeho Husova sboru konal již 21. skautský tábor husitského skautského střediska Archa. Více než dvě desítky táborníků si užívaly do sytosti nádherného počasí. Chodily se koupat do nedalekého Myslína, sportovaly, učily se zálesáckým dovednostem, hrály celotáborovou hru s názvem „Husité vítězí“, připravily pro mirovicke děti a dospělé lampionový průvod a slavnostní oheň u příležitosti památky mučednické smrti Mistra Jana Husa. Nejmenší účastník tábora, sedmiletý Štěpán Lednický (přezdívkou Vlkodlak) nám řekl: „Na táboře bylo nejlepší, že jsme se chodili koupat a spali jsme v opravdickém indiánském tee-pee“. Hlavní táborový náčelník, farář Filip Štojdl, který vede tyto tábory již patnáctým rokem, pak prozradil, co ho k této činnosti přivedlo: „Byli to především lidé jako Milan Matyáš (přezdívkou Asan), kteří pořádali podobné tábory ve velmi těžké době v Domově Husita v Železně Rudě. Jejich skautský duch ve spojení s vírou ovlivnil desítky dětí a mladých lidí. Je mi ctí, že mohu v těchto stopách kráčet dál a předávat to nejlepší, co naše církev nabízí dětem i této přetechnickované doby“. Příští rok plánují členové písecké a mirovicke náboženské obce připravit tábor desetidenní a vedle něj otevřít ještě letní táborovou školu pro děti od 3 do 6 let. Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, kteří se na organizaci tábora podíleli a popřát všem dětem krásný zbytek prázdnin.

Radmila Horáková, Písek

